

โครงการ

การเรียนการสอนเพื่อเสริมประสบการณ์

ชื่อโครงการ การเดินแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวน ($m, n, 1$)

Closed knight's tour on ring boards ($m, n, 1$)

ชื่อนิสิต นางสาวปัญญาพร ทรัพย์วรฤทธิ 5833531523

ภาควิชา คณิตศาสตร์และวิทยาการคอมพิวเตอร์
สาขาวิชา คณิตศาสตร์

ปีการศึกษา 2562

คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของโครงการทางวิชาการที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของโครงการทางวิชาการที่ส่งผ่านทางคณะที่สังกัด

The abstract and full text of senior projects in Chulalongkorn University Intellectual Repository(CUIR)
are the senior project authors' files submitted through the faculty.

การเดินแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวน $(m, n, 1)$

นางสาวปัญญาพร ทรัพย์วรฤทธิ

โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาคณิตศาสตร์ ภาควิชาคณิตศาสตร์และวิทยาการคอมพิวเตอร์

คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Closed knight's tour on ring boards $(m, n, 1)$

Miss Punyaporn Sapworarit

A Project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Bachelor of Science Program in Mathematics

Department of Mathematics and Computer Science

Faculty of Science Chulalongkorn University

Academic Year 2018

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อโครงการ การเดินแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวน ($m, n, 1$)
โดย นางสาวปัญญาพร ทรัพย์วรฤทธิ
สาขาวิชา คณิตศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รตินันท์ บุญเคลือบ

ภาควิชาคณิตศาสตร์และวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับโครงการ
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรบัณฑิตในรายวิชา 2301499 โครงการวิทยาศาสตร์ (Senior
Project)

..... หัวหน้าภาควิชาคณิตศาสตร์
และวิทยาการคอมพิวเตอร์
(ศาสตราจารย์ ดร.กฤษณะ เนียมมณี)
คณะกรรมการสอบโครงการ
..... อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รตินันท์ บุญเคลือบ)
..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.พัฒน์ อุดมกะวานิช)
..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ธีระเดช กิตติภัสสร)

ปัญหาพร ทรัพย์วรฤทธิ : การเดินแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวน $(m, n, 1)$ (Closed knight's tour on ring boards $(m, n, 1)$) อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รติพันธ์ บุญเคลือบ, 35 หน้า

ให้ m, n เป็นจำนวนเต็มคี่ที่ $m, n \geq 3$ กระดานวงแหวน $(m, n, 1)$ เป็นกระดานหมากรุกขนาด $m \times n$ ที่มีส่วนตรงกลางขนาด 1×1 ขาดหายไป ในโครงการนี้ศึกษาเงื่อนไขที่รับประกันการมีอยู่ของการเดินแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวน $(m, n, 1)$

ภาควิชา คณิตศาสตร์และวิทยาการคอมพิวเตอร์

ลายมือชื่อนิสิต

สาขาวิชา คณิตศาสตร์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ

ปีการศึกษา 2561

5833531523 : MAJOR MATHEMATICS

KEYWORD : KNIGHT'S TOUR PROBLEM, CLOSED KNIGHT'S TOURS

PUNYAPORN SAPWORARIT : CLOSED KNIGHT'S TOUR ON RING BOARDS $(m, n, 1)$

ADVISOR : ASST. PROF. RATINAN BOONKLURB, Ph.D., 35 pp.

Let m, n be odd integers such that $m, n \geq 3$, the ring boards $(m, n, 1)$ is an $m \times n$ chessboard with the middle part of size 1×1 is missing. This project studies the conditions to guarantee the existence of a closed knight's tour on the ring board $(m, n, 1)$.

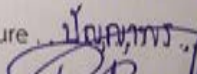
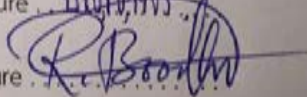
Department *Mathematic and Computer Science*

Student's Signature

Field of Study *Mathematic*

Advisor's Signature

Academic Year *2018*

5833531523 : MAJOR MATHEMATICS

KEYWORD : KNIGHT'S TOUR PROBLEM, CLOSED KNIGHT'S TOURS

PUNYAPORN SAPWORARIT : CLOSED KNIGHT'S TOUR ON RING BOARDS $(m, n, 1)$

ADVISOR : ASST. PROF. RATINAN BOONKLURB, Ph.D., 35 pp.

Let m, n be odd integers such that $m, n \geq 3$, the ring boards $(m, n, 1)$ is an $m \times n$ chessboard with the middle part of size 1×1 is missing. This project studies the conditions to guarantee the existence of a closed knight's tour on the ring board $(m, n, 1)$.

Department ~~Mathematic and Computer Science~~

Student's Signature

Field of Study ~~Mathematic~~

Advisor's Signature

Academic Year ~~2018~~

กิตติกรรมประกาศ

โครงการนี้สำเร็จได้ เพราะได้รับการอนุเคราะห์อย่างเต็มที่จากบุคคลเหล่านี้ ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รตินันท์ บุญเคลือบ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ ที่ให้คำแนะนำ ให้ความรู้ เคี่ยวเข็ญและดูแลเอาใจใส่อย่างเต็มที่มาตลอดระยะเวลาการทำโครงการฉบับนี้ ขอขอบคุณภาควิชาคณิตศาสตร์และวิทยาการคอมพิวเตอร์ที่สนับสนุนงบประมาณในการทำโครงการ ซึ่งทำให้โครงการนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.พัฒน์ อุดมกะวานิช และ อาจารย์ ดร.ธีระเดช กิตติภัสสร ซึ่งเป็นกรรมการคุมสอบโครงการนี้ ช่วยตรวจทานและให้คำแนะนำทำให้โครงการนี้ความถูกต้องมากขึ้น ข้าพเจ้าขอขอบคุณพ่อแม่และเพื่อนๆ ที่เป็นกำลังใจให้ผ่านลุล่วงไปด้วยดี

สารบัญ

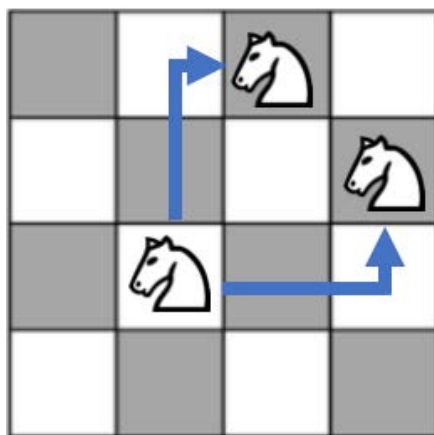
หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่1 บทนำและความรู้พื้นฐาน	1
บทที่2	6
การเดินทางแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวน $(n, n, 1)$ เมื่อ n เป็นจำนวนเต็มคี่.....	6
บทที่3	18
การเดินทางแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวน $(m, n, 1)$ เมื่อ m, n เป็นจำนวนเต็มคี่บางจำนวน	18
บทที่4 ข้อสรุปและข้อเสนอแนะ	27
รายการอ้างอิง	28
ภาคผนวก ก แบบเสนอหัวข้อโครงการ รายวิชา 2301399 Project Proposal ปีการศึกษา 2561	29
ประวัติผู้เขียน	32

บทที่ 1

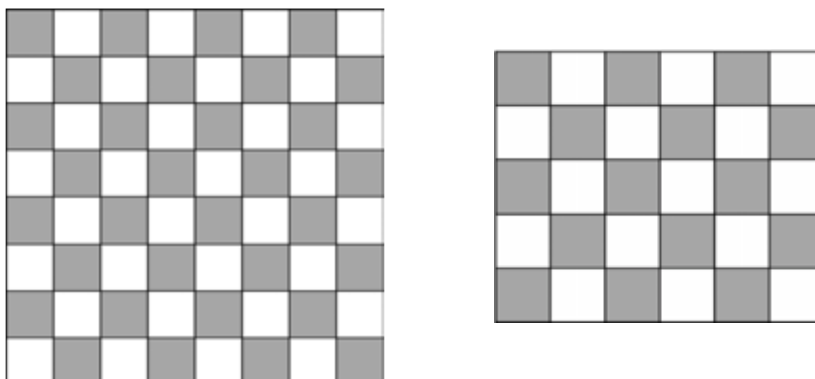
บทนำและความรู้พื้นฐาน

การเดินทางของม้าบนกระดานหมากรุกเป็นเรื่องที่น่าสนใจในทางคณิตศาสตร์ โดยม้าจะเดินไปในแนวนอนหรือแนวตั้งจำนวนสองช่องแล้วหมุนในระนาบเดียวกัน 90 องศา กับแนวเดิมและเดินต่อไปอีกหนึ่งช่อง ดังรูป

รูป 1.1 การเดินของม้าจากจุดที่กำหนดบนกระดานหมากรุกขนาด 4×4

โดยทั่วไปกระดานหมากรุกขนาดมาตรฐานจะเป็นกระดานหมากรุกขนาด 8×8 ซึ่งประกอบด้วยช่องรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสเรียงต่อกัน 8 แถว แถวละ 8 รูป ต่อมานักคณิตศาสตร์ได้ขยายการเดินทางของม้าไปสู่การเดินทางบนกระดานหมากรุกขนาด $m \times n$ ซึ่ง ประกอบด้วยช่องรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสเรียงต่อกัน m แถว แถวละ n รูป

รูป 1.2 ตัวอย่างกระดานหมากรุกขนาดมาตรฐานและกระดานหมากรุกขนาด 5×6

สำหรับกระดานหมากรุกขนาด $m \times n$ ถ้ากำหนดให้แต่ละช่องมีตำแหน่งเป็น (i, j) ในลักษณะเดียวกับการกำหนดตำแหน่งสมาชิกของเมทริกซ์ขนาด $m \times n$ จะได้ว่าม้าที่อยู่ในตำแหน่ง (i, j) จะสามารถเดินไปได้อย่างมาก 8 ช่องโดยอาจไปอยู่ในตำแหน่ง $(i \pm 1, j \pm 2)$ หรือ $(i \pm 2, j \pm 1)$ การเดินแบบปิดของม้าบนกระดานหมากรุกขนาด $m \times n$ คือ การเดินของม้าโดยที่ม้าเดินไปทุก ๆ ช่องของกระดานหมากรุกขนาด $m \times n$ เพียงหนึ่งครั้ง แล้วกลับมาที่จุดเริ่มต้น

ในปี ค.ศ. 1991 Schwenk [2] ได้เผยแพร่เงื่อนไขที่จำเป็นและเพียงพอสำหรับการมีอยู่ของการเดินแบบปิดของม้าบนกระดานหมากรุกขนาด $m \times n$ ดังนี้

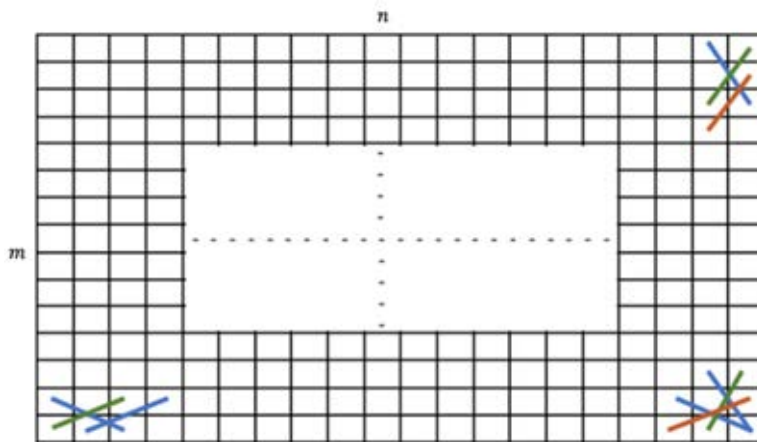
ทฤษฎีบท 1.1 [2] บนกระดานหมากรุกขนาด $m \times n$ โดยที่ $m \leq n$ จะมีการเดินแบบปิดของม้าได้ ยกเว้นถ้าเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้ไม่เป็นจริง

- a) m และ n เป็นจำนวนคี่ทั้งคู่ หรือ
- b) $m = 1$ หรือ 2 หรือ 4 หรือ
- c) $m = 3$ และ $n = 4$ หรือ 6 หรือ 8

นอกจากนี้ Schwenk [2] ยังพิสูจน์ได้ว่าบนกระดานหมากรุกขนาด $m \times n$ ที่มีการเดินแบบปิดของม้าจะได้ว่าสามารถหาการเดินแบบปิดของม้าที่ผ่านระหว่างตำแหน่งสองตำแหน่งบนกระดานดังกล่าวทั้งหมด 10 คู่ ที่เราสามารถระบุตำแหน่งคู่เหล่านั้นได้เสมอ

ทฤษฎีบท 1.2 [2] สำหรับกระดานหมากรุกขนาด $m \times n$ ที่มีการเดินแบบปิดของม้า เราสามารถหาการเดินแบบปิดของม้าที่ผ่านช่องบนกระดานหมากรุกนั้น 10 คู่ ดังต่อไปนี้ ได้เสมอ

$$\begin{array}{ll}
 (1, n-1) - (3, n) & , \quad (m-2, n-1) - (m, n), \\
 (m-1, 1) - (m, 3) & , \quad (m-1, n-2) - (m, n), \\
 (4, n-1) - (2, n) & , \quad (1, n) - (3, n-1), \\
 (m-2, n) - (m, n-1) & , \quad (m, 1) - (m-1, 3), \\
 (m, n-2) - (m-1, n) & , \quad (m, 2) - (m-1, 4)
 \end{array}$$

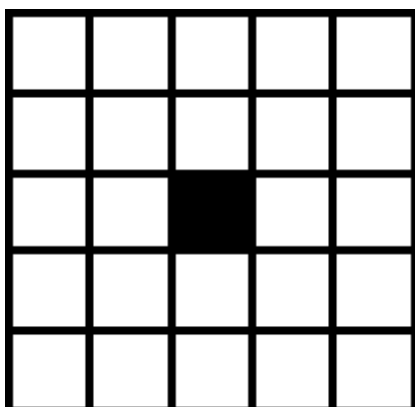
รูป 1.3 ตำแหน่งสองตำแหน่งทั้งหมด 10 คู่บนกระดานหมากรุกขนาด $m \times n$ ที่มีการเดินแบบปิดของม้า

นอกจากนี้ในบางครั้งแทนที่จะหาการเดินแบบปิดของม้าบนกระดานหมากรุกขนาด $m \times n$ เรายังสามารถหาการเดินแบบเปิดของม้าบนกระดานหมากรุกขนาด $m \times n$ ได้อีกด้วย การเดินแบบเปิดของม้าบนกระดานหมากรุกขนาด $m \times n$ คือ การเดินของม้าที่เดินไปทุก ๆ ช่องของกระดานหมากรุกขนาด $m \times n$ เพียงหนึ่งครั้ง แต่จุดเริ่มต้นของม้าอยู่คนละตำแหน่งกับจุดสิ้นสุดของการเดินม้า ในปี ค.ศ. 2005 Chia และ Ong [1] ได้คิดและเผยแพร่เงื่อนไขที่จำเป็นและเพียงพอสำหรับการมีอยู่ของการเดินแบบเปิดของม้าบนกระดานหมากรุกขนาด $m \times n$ ไว้ดังนี้

ทฤษฎีบท 1.3 [1] บนกระดานหมากรุกขนาด $m \times n$ โดยที่ $m \leq n$ จะมีการเดินแบบเปิดของม้าได้ ยกเว้นถ้าเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้จริง

- a) $m = 1$ หรือ 2 หรือ
- b) $m = 3$ และ $n = 3$ หรือ 5 หรือ 6 หรือ
- c) $m = 4$ และ $n = 4$

ต่อมานักวิจัยบางท่านได้หันไปให้ความสนใจกับการเดินของม้าบนกระดานหมากรุกขนาด $m \times n$ ที่รูตรงกลางขนาด $r \times r$ โดยที่ m, n, r เป็นจำนวนเต็มคี่ที่ $r \geq 1$ และ $m, n \geq 2r$ ซึ่งเรียกกระดานแบบนี้ว่า *กระดานวงแหวน* (m, n, r)

รูป 1.4 ตัวอย่างกระดานวงแหวน $(5,5,1)$

สำหรับกรณีเฉพาะที่ $m = n$ จะเห็นว่าเหนือรูขนาด $r \times r$ จะมีช่องรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสอยู่จำนวน $\frac{n-r}{2}$ แถว ซึ่งเราเรียกว่าความหนาของกระดานวงแหวน (n, n, r) เช่น ในรูป 1.4 จะเห็นว่ากระดานวงแหวน $(5,5,1)$ มีความหนาเป็น 2

Witala [3] ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเดินแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวน (n, n, r) ที่มีความหนาเป็น 2 ซึ่งได้ผลการศึกษาดังนี้

ทฤษฎีบท 1.4 [3] ไม่มีการเดินแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวน (n, n, r) ที่มีความหนาเป็น 2 เมื่อ $n \geq 5$

ในโครงการฉบับนี้จะศึกษาเงื่อนไขเกี่ยวกับการมีอยู่ของการเดินแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวน $(m, n, 1)$ เมื่อ m และ n เป็นจำนวนคี่บางจำนวน โดยการแบ่งกระดานวงแหวน $(m, n, 1)$ ออกเป็นส่วน ๆ แล้วพิจารณาการเดินของม้าในส่วนเหล่านั้นและพยายามหาทางเชื่อมต่อกันจนเป็นการเดินแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวน $(m, n, 1)$ ที่สมบูรณ์

บทที่ 2

การเดินแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวน $(n, n, 1)$ เมื่อ n เป็นจำนวนเต็มคี่

ในบทนี้เราจะศึกษาการเดินแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวน $(n, n, 1)$ เมื่อ n เป็นจำนวนเต็มคี่ที่ $n \geq 3$ กรณี 1 เมื่อ $n = 3$ เราสามารถหาการเดินแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวน $(3, 3, 1)$ ได้ดังแสดงในรูป 2.1 ทั้งนี้ตัวเลขที่กำกับหมายถึงลำดับการเดินของม้าบนกระดานวงแหวนดังกล่าว

1	6	3
4		8
7	2	5

รูป 2.1 การเดินแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวน $(3, 3, 1)$

กรณี 2 เมื่อ $n = 5$ จากรูป 1.4 กระดานวงแหวน $(5, 5, 1)$ มีความหนาเป็น 2 ดังนั้นโดยทฤษฎีบท 1.4 จะได้ว่าไม่มีการเดินแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวนดังกล่าว

กรณี 3 เมื่อ $n = 7$ เราสามารถหาการเดินแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวน $(7,7,1)$ ได้ดังแสดงในรูป 2.2 ทั้งนี้ตัวเลขที่กำกับหมายถึงลำดับการเดินของม้าบนกระดานวงแหวนดังกล่าว

10	7	2	5	20	13	22
1	4	9	12	23	16	19
8	11	6	3	18	21	14
41	48	39		15	24	17
38	45	42	27	30	35	32
43	40	47	36	33	28	25
46	37	44	29	26	31	34

รูป 2.2 การเดินแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวน $(7,7,1)$

กรณี 4 เมื่อ $n = 9$ เราสามารถหาการเดินแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวน $(9,9,1)$ ได้ดังแสดงในรูป 2.3 ทั้งนี้ตัวเลขที่กำกับหมายถึงลำดับการเดินของม้าบนกระดานวงแหวนดังกล่าว

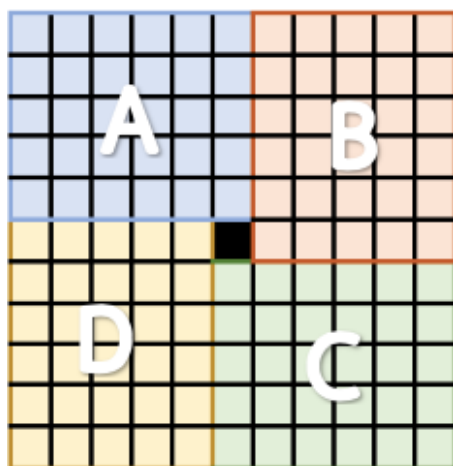
5	10	17	12	27	34	23	38	25
18	13	4	9	22	39	26	33	30
3	6	11	16	35	28	31	24	37
14	19	8	1	40	21	36	29	32
7	2	15	20		60	55	42	47
72	69	76	61	80	41	48	59	54
77	64	71	68	75	56	51	46	43
70	73	66	79	62	49	44	53	58
65	78	63	74	67	52	57	50	45

รูป 2.3 การเดินแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวน $(9,9,1)$

กรณี 5 เมื่อ n เป็นจำนวนเต็มคี่บวกที่ $n \geq 11$

เราแบ่งกระดานวงแหวน $(n, n, 1)$ ออกเป็นกระดานหมากรูกย่อยขนาด $\frac{n-1}{2} \times \frac{n+1}{2}$ เท่าๆ กันจำนวน 2 กระดาน และกระดานหมากรูกย่อยขนาด $\frac{n+1}{2} \times \frac{n-1}{2}$ เท่า ๆ กันจำนวน 2 กระดาน ตามแนวเส้นขอบของรูปขนาด 1×1 ของกระดานวงแหวน $(n, n, 1)$

ดังตัวอย่างการแบ่งกระดานวงแหวน $(11,11,1)$ ออกเป็น 4 กระดานในรูป 2.4 โดยจะเรียกกระดานหมากรูกย่อยตำแหน่งซ้ายบนว่ากระดาน A และเรียกกระดานย่อยอันอื่นๆ ตามทิศทางตามเข็มนาฬิกาว่ากระดาน B, C และ D ตามลำดับ

รูป 2.4 แนวการแบ่งกระดานวงแหวน $(11,11,1)$ ออกเป็น 4 กระดาน

เนื่องจาก n เป็นจำนวนเต็มคี่ที่ $n \geq 11$ ดังนั้น $n - 1$ และ $n + 1$ เป็นจำนวนเต็มคู่ และทำให้ $\frac{n-1}{2}$ และ $\frac{n+1}{2}$ เป็นจำนวนเต็ม

ต่อมาเนื่องจาก $\frac{n+1}{2} - \frac{n-1}{2} = 1$ ทำให้ได้ว่า $\frac{n-1}{2}$ และ $\frac{n+1}{2}$ เป็นจำนวนเต็มที่อยู่ติดกัน ดังนั้น $\frac{n-1}{2}$ และ $\frac{n+1}{2}$ เป็นจำนวนเต็มคี่ทั้งคู่ไม่ได้ นั่นคือ กระดานหมากรูกขนาด $\frac{n-1}{2} \times \frac{n+1}{2}$ ไม่สอดคล้องกับเงื่อนไข a) ของทฤษฎีบท 1.1

ยิ่งไปกว่านั้นเรายังได้ว่า $\frac{n-1}{2} \geq 5$ นั่นคือ $\frac{n-1}{2}$ จะไม่เท่ากับ 1 หรือ 2 หรือ 3 หรือ 4 ทำให้กระดานหมากรุกขนาด $\frac{n-1}{2} \times \frac{n+1}{2}$ ไม่สอดคล้องกับเงื่อนไข b) และ c) ของทฤษฎีบท 1.1

จึงสรุปได้ว่า กระดานหมากรุกย่อยขนาด $\frac{n-1}{2} \times \frac{n+1}{2}$ และกระดานหมากรุกย่อยขนาด $\frac{n+1}{2} \times \frac{n-1}{2}$ เหล่านี้มีการเดินแบบปิดของม้าเสมอ และจากทฤษฎีบท 1.2 จะได้ว่ามีการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน A โดยเดินม้า 1 ครั้งจากตำแหน่งหนึ่งไปยังอีกตำแหน่งหนึ่งเป็นคู่ ๆ จำนวน 2 คู่ดังนี้

$$\left(1, \frac{n-1}{2}\right)_A - \left(3, \frac{n+1}{2}\right)_A \text{ และ } \left(\frac{n-1}{2}, 2\right)_A - \left(\frac{n-3}{2}, 4\right)_A$$

มีการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน B โดยเดินม้า 1 ครั้งจากตำแหน่งหนึ่งไปยังอีกตำแหน่งหนึ่งเป็นคู่ ๆ จำนวน 2 คู่ดังนี้

$$(2,1)_B - (4,2)_B \text{ และ } \left(\frac{n-1}{2}, \frac{n-1}{2}\right)_B - \left(\frac{n+1}{2}, \frac{n-5}{2}\right)_B$$

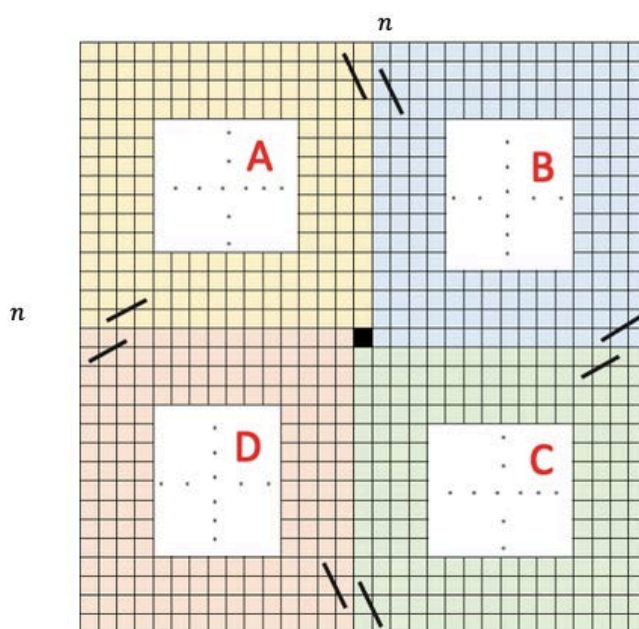
มีการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน C โดยเดินม้า 1 ครั้งจากตำแหน่งหนึ่งไปยังอีกตำแหน่งหนึ่งเป็นคู่ ๆ จำนวน 2 คู่ดังนี้

$$\left(1, \frac{n-1}{2}\right)_C - \left(2, \frac{n-5}{2}\right)_C \text{ และ } \left(\frac{n-5}{2}, 1\right)_C - \left(\frac{n-1}{2}, 2\right)_C$$

มีการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน D โดยเดินม้า 1 ครั้งจากตำแหน่งหนึ่งไปยังอีกตำแหน่งหนึ่งเป็นคู่ ๆ จำนวน 2 คู่ดังนี้

$$(1,3)_D - (2,1)_D \text{ และ } \left(\frac{n-1}{2}, \frac{n-1}{2}\right)_D - \left(\frac{n-5}{2}, \frac{n-3}{2}\right)_D$$

ทั้งนี้ในความเป็นจริงแล้วหากหมุนกระดาน B และกระดาน D ไป 90 องศาในทิศทางตามเข็มนาฬิกา จะได้ว่าตำแหน่งทั้ง 2 คู่ บนกระดานทั้งสอง คือ ตำแหน่งเดียวกันกับตำแหน่งทั้ง 2 คู่บนกระดาน A และกระดาน C ตามลำดับ ดังรูป 2.5

รูป 2.5 การเดินของม้าที่ผ่านตำแหน่ง 2 คู่ ของกระดาน A, B, C และ D

จะเห็นว่าม้าสามารถเดินข้ามกระดานย่อยทั้งสี่ที่แบ่งออกมาได้โดย เดินข้ามระหว่างกระดาน A ไปกระดาน B ด้วยการเดินม้าระหว่างตำแหน่ง 2 คู่ คือ

$$\left(1, \frac{n-1}{2}\right)_A - (2, 1)_B \text{ และ } (4, 2)_B - \left(3, \frac{n+1}{2}\right)_A$$

เดินม้าข้ามระหว่างกระดาน B ไปกระดาน C ด้วยการเดินม้าระหว่างตำแหน่ง 2 คู่ คือ

$$\left(\frac{n-1}{2}, \frac{n-1}{2}\right)_B - \left(1, \frac{n-1}{2}\right)_C \text{ และ } \left(2, \frac{n-5}{2}\right)_C - \left(\frac{n+1}{2}, \frac{n-5}{2}\right)_B$$

และเดินม้าข้ามระหว่างกระดาน C ไปกระดาน D ด้วยการเดินม้าระหว่างตำแหน่ง 2 คู่ คือ

$$\left(\frac{n-1}{2}, 2\right)_C - \left(\frac{n-1}{2}, \frac{n-1}{2}\right)_D \text{ และ } \left(\frac{n-5}{2}, \frac{n-3}{2}\right)_D - \left(\frac{n-5}{2}, 1\right)_C$$

ดังนั้นจะได้ว่าการเดินแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวน $(n, n, 1)$ ทำได้โดย ยกเลิกการเดินผ่านตำแหน่งทั้ง 2 คู่ บนกระดาน B และ กระดาน C และ ยกเลิกการเดินผ่านตำแหน่ง 1 คู่ คือ

$$\left(1, \frac{n-1}{2}\right)_A - \left(3, \frac{n+1}{2}\right)_A \text{ บนกระดาน } A$$

และยกเลิกการเดินผ่านตำแหน่ง 1 คู่ คือ

$$\left(\frac{n-1}{2}, \frac{n-1}{2}\right)_D - \left(\frac{n-5}{2}, \frac{n-3}{2}\right)_D \text{ บนกระดาน } D$$

แล้วเริ่มการเดินม้าจากตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งบนกระดาน A ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน A ไปจนถึงตำแหน่ง $\left(1, \frac{n-1}{2}\right)_A$ แล้วเดินม้าข้ามไปกระดาน B ที่ตำแหน่ง $(2, 1)_B$

จากนั้นเดินม้าบนกระดาน B ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน B ไปจนถึงตำแหน่ง $\left(\frac{n-1}{2}, \frac{n-1}{2}\right)_B$ แล้วเดินม้าข้ามไปกระดาน C ที่ตำแหน่ง $\left(1, \frac{n-1}{2}\right)_C$

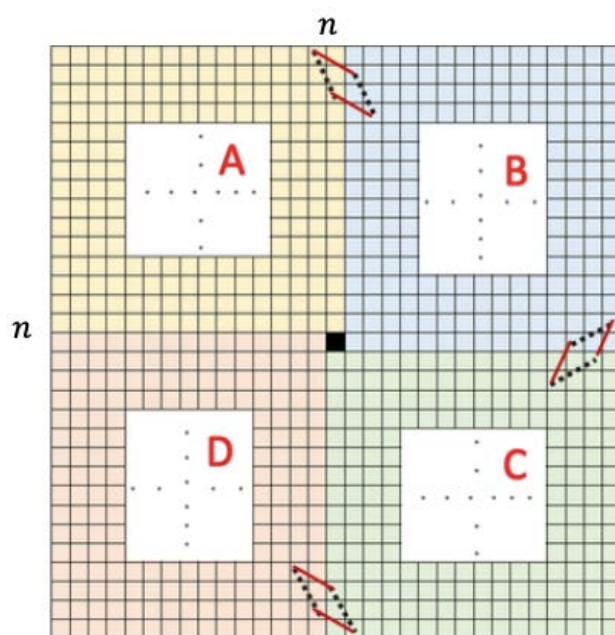
จากนั้นเดินม้าบนกระดาน C ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน C ไปจนถึงตำแหน่ง $\left(\frac{n-1}{2}, 2\right)_C$ แล้วเดินม้าข้ามไปกระดาน D ที่ตำแหน่ง $\left(\frac{n-1}{2}, \frac{n-1}{2}\right)_D$

จากนั้นเดินม้าบนกระดาน D ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน D ไปจนถึงตำแหน่ง $\left(\frac{n-5}{2}, \frac{n-3}{2}\right)_D$ แล้วจึงเดินม้าข้ามกลับมากระดาน C ที่ตำแหน่ง $\left(\frac{n-5}{2}, 1\right)_C$

จากนั้นเดินม้าบนกระดาน C ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน C ไปจนถึงตำแหน่ง $\left(2, \frac{n-5}{2}\right)_C$ แล้วจึงเดินม้าข้ามกลับมากระดาน B ที่ตำแหน่ง $\left(\frac{n+1}{2}, \frac{n-5}{2}\right)_B$

จากนั้นเดินม้าบนกระดาน B ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน B ไปจนถึงตำแหน่ง $(4, 2)_B$ แล้วจึงเดินม้าข้ามกลับมากระดาน A ที่ตำแหน่ง $\left(3, \frac{n+1}{2}\right)_A$

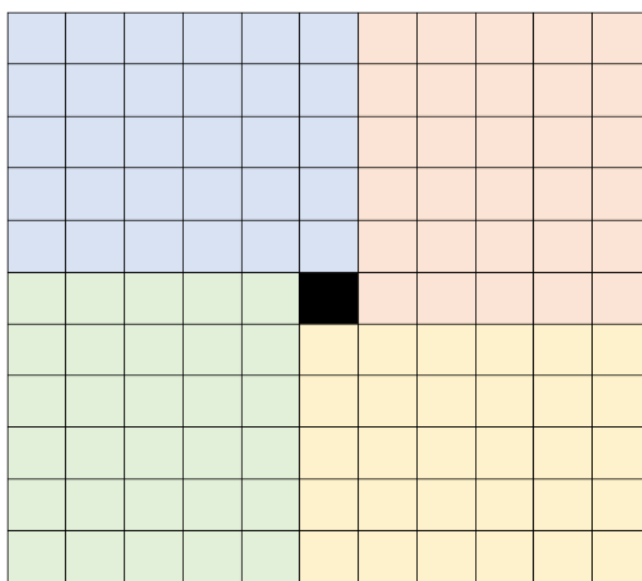
สุดท้ายเดินม้าบนกระดาน A ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน A ไปจนกลับมาตำแหน่งเริ่มต้น ดังรูป 2.6

รูป 2.6 การเดินของน้ำที่เดินเชื่อมระหว่างกระดาน

ตัวอย่าง 2.1 การเดินแบบปิดของน้ำบนกระดานวงแหวน $(11,11,1)$

แบ่งกระดานวงแหวน $(11,11,1)$ ออกเป็น 4 กระดาน ขนาด 5×6

จะสามารถหาเส้นทางเดินแบบปิดของม้าในแต่ละกระดานย่อยๆ 4 กระดานได้ดังรูป

1 _A	10 _A	5 _A	20 _A	25 _A	16 _A	29 _B	22 _B	11 _B	4 _B	1 _B
4 _A	21 _A	2 _A	17 _A	6 _A	19 _A	12 _B	3 _B	30 _B	21 _B	10 _B
11 _A	30 _A	9 _A	24 _A	15 _A	26 _A	23 _B	28 _B	9 _B	2 _B	5 _B
22 _A	3 _A	28 _A	13 _A	18 _A	7 _A	8 _B	13 _B	24 _B	17 _B	20 _B
29 _A	12 _A	23 _A	8 _A	27 _A	14 _A	27 _B	18 _B	15 _B	6 _B	25 _B
16 _D	19 _D	26 _D	7 _D	14 _D		14 _B	7 _B	26 _B	19 _B	16 _B
25 _D	6 _D	15 _D	18 _D	27 _D	14 _C	27 _C	8 _C	23 _C	12 _C	29 _C
20 _D	17 _D	24 _D	13 _D	8 _D	7 _C	18 _C	13 _C	28 _C	3 _C	22 _C
5 _D	2 _D	9 _D	28 _D	23 _D	26 _C	15 _C	24 _C	9 _C	30 _C	11 _C
10 _D	21 _D	30 _D	3 _D	12 _D	19 _C	6 _C	17 _C	2 _C	21 _C	4 _C
1 _D	4 _D	11 _D	22 _D	29 _D	16 _C	25 _C	20 _C	5 _C	10 _C	1 _C

ยกเลิการเดินผ่านตำแหน่งทั้ง 2 คู่ บนกระดาน B และ กระดาน C และ ยกเลิการเดินผ่านตำแหน่ง 1 คู่ คือ

$$(1, 5)_A - (3, 6)_A \text{ บนกระดาน } A$$

และยกเลิการเดินผ่านตำแหน่ง 1 คู่ คือ

$$(5, 5)_D - (3, 4)_D \text{ บนกระดาน } D$$

แล้วเริ่มการเดินม้าจากตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งบนกระดาน A ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน A ไปจนถึงตำแหน่ง $(1, 5)_A$ แล้วเดินม้าข้ามไปกระดาน B ที่ตำแหน่ง $(2, 1)_B$

จากนั้นเดินม้าบนกระดาน B ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน B ไปจนถึงตำแหน่ง $(5, 5)_B$ แล้วเดินม้าข้ามไปกระดาน C ที่ตำแหน่ง $(1, 5)_C$

จากนั้นเดินม้าบนกระดาน C ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน C ไปจนถึงตำแหน่ง $(5, 2)_C$ แล้วเดินม้าข้ามไปกระดาน D ที่ตำแหน่ง $(5, 5)_D$

จากนั้นเดินม้าบนกระดาน D ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน D ไปจนถึงตำแหน่ง $(3, 4)_D$ แล้วจึงเดินม้าข้ามกลับมากกระดาน C ที่ตำแหน่ง $(3, 1)_C$

จากนั้นเดินม้าบนกระดาน C ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน C ไปจนถึงตำแหน่ง $(1, 3)_C$ แล้วจึงเดินม้าข้ามกลับมากกระดาน B ที่ตำแหน่ง $(6, 3)_B$

จากนั้นเดินม้าบนกระดาน B ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน B ไปจนถึงตำแหน่ง $(4, 2)_B$ แล้วจึงเดินม้าข้ามกลับมากระดาน A ที่ตำแหน่ง $(3, 6)_A$

สุดท้ายเดินม้าบนกระดาน A ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน A ไปจนกลับมาตำแหน่ง เริ่มต้นดังรูป 2.7

1 _A	10 _A	5 _A	20 _A	25 _A	16 _A	29 _B	22 _B	11 _B	4 _B	1 _B
4 _A	21 _A	2 _A	17 _A	6 _A	19 _A	12 _B	3 _B	30 _B	21 _B	10 _B
11 _A	30 _A	9 _A	24 _A	15 _A	26 _A	23 _B	28 _B	9 _B	2 _B	5 _B
22 _A	3 _A	28 _A	13 _A	18 _A	7 _A	8 _B	13 _B	24 _B	17 _B	20 _B
29 _A	12 _A	23 _A	8 _A	27 _A	14 _A	27 _B	18 _B	15 _B	6 _B	25 _B
16 _D	19 _D	26 _D	7 _D	14 _D		14 _B	7 _B	26 _B	19 _B	16 _B
25 _D	6 _D	15 _D	18 _D	27 _D	14 _C	27 _C	8 _C	23 _C	12 _C	29 _C
20 _D	17 _D	24 _D	13 _D	8 _D	7 _C	18 _C	13 _C	28 _C	3 _C	22 _C
5 _D	2 _D	9 _D	28 _D	23 _D	26 _C	15 _C	24 _C	9 _C	30 _C	11 _C
10 _D	21 _D	30 _D	3 _D	12 _D	19 _C	6 _C	17 _C	2 _C	21 _C	4 _C
1 _D	4 _D	11 _D	22 _D	29 _D	16 _C	25 _C	20 _C	5 _C	10 _C	1 _C

รูป 2.7 การเดินของม้าที่เดินเชื่อมระหว่างกระดาน

เมื่อเรานำมาเรียงเขียนแนวการเดินทางทั้งกระดานใหม่จะได้ดังรูป 2.8

1	10	5	20	25	16	39	106	27	34	37
4	21	2	17	6	19	26	35	38	107	28
11	120	9	24	15	116	105	40	29	36	33
22	3	118	13	18	7	30	115	104	111	108
119	12	23	8	117	14	41	110	113	32	103
82	79	72	61	84		114	31	42	109	112
73	62	83	80	71	44	87	98	53	102	89
78	81	74	85	60	97	48	43	88	93	52
63	66	59	70	75	86	45	54	99	90	101
58	77	68	65	56	49	96	47	92	51	94
67	64	57	76	69	46	55	50	95	100	91

รูป 2.8 การเดินของม้าบนกระดานวงแหวน $(11, 11, 1)$

ตัวอย่าง 2.2 การเดินแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวน (13, 13, 1)

แบ่งกระดานวงแหวน (13, 13, 1) ออกเป็น 4 กระดาน ขนาด 6×7

จะสามารถหาเส้นทางเดินม้าแบบปิดในแต่ละกระดานย่อย ๆ 4 กระดาน ได้ดังรูป

1 _A	12 _A	27 _A	30 _A	19 _A	14 _A	17 _A	38 _B	41 _B	36 _B	11 _B	28 _B	1 _B
28 _A	25 _A	2 _A	13 _A	16 _A	31 _A	20 _A	35 _B	10 _B	39 _B	42 _B	25 _B	12 _B
11 _A	42 _A	29 _A	26 _A	3 _A	18 _A	15 _A	40 _B	37 _B	24 _B	29 _B	2 _B	27 _B
36 _A	39 _A	24 _A	5 _A	8 _A	21 _A	32 _A	9 _B	34 _B	5 _B	26 _B	13 _B	30 _B
41 _A	10 _A	37 _A	34 _A	23 _A	4 _A	7 _A	6 _B	23 _B	8 _B	3 _B	16 _B	19 _B
38 _A	35 _A	40 _A	9 _A	6 _A	33 _A	22 _A	33 _B	4 _B	21 _B	18 _B	31 _B	14 _B
17 _D	20 _D	15 _D	32 _D	7 _D	22 _D	22 _D	22 _B	7 _B	32 _B	15 _B	20 _B	17 _B
14 _D	31 _D	18 _D	21 _D	4 _D	33 _D	22 _C	33 _C	6 _C	9 _C	40 _C	35 _C	38 _C
19 _D	16 _D	3 _D	8 _D	23 _D	6 _D	7 _C	4 _C	23 _C	34 _C	37 _C	10 _C	41 _C
30 _D	13 _D	26 _D	5 _D	34 _D	9 _D	32 _C	21 _C	8 _C	5 _C	24 _C	39 _C	36 _C
27 _D	2 _D	29 _D	24 _D	37 _D	40 _D	15 _C	18 _C	3 _C	26 _C	29 _C	42 _C	11 _C
12 _D	25 _D	42 _D	39 _D	10 _D	35 _D	20 _C	31 _C	16 _C	13 _C	2 _C	25 _C	28 _C
1 _D	28 _D	11 _D	36 _D	41 _D	38 _D	17 _C	14 _C	19 _C	30 _C	27 _C	12 _C	1 _C

ยกเลิกการเดินทางผ่านตำแหน่งทั้ง 2 คู่ บนกระดาน B และ กระดาน C และ ยกเลิกการเดินทางผ่านตำแหน่ง 1 คู่ คือ

$$(1, 6)_A - (3, 7)_A \text{ บนกระดาน } A$$

และยกเลิกการเดินทางผ่านตำแหน่ง 1 คู่ คือ

$$(6, 6)_D - (4, 5)_D \text{ บนกระดาน } D$$

แล้วเริ่มการเดินทางม้าจากตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งบนกระดาน A ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน A ไปจนถึงตำแหน่ง $(1, 6)_A$ แล้วเดินม้าข้ามไปกระดาน B ที่ตำแหน่ง $(2, 1)_B$

จากนั้นเดินม้าบนกระดาน B ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน B ไปจนถึงตำแหน่ง $(6, 6)_B$ แล้วเดินม้าข้ามไปกระดาน C ที่ตำแหน่ง $(1, 6)_C$

จากนั้นเดินม้าบนกระดาน C ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน C ไปจนถึงตำแหน่ง $(6, 2)_C$ แล้วเดินม้าข้ามไปกระดาน D ที่ตำแหน่ง $(6, 6)_D$

จากนั้นเดินม้าบนกระดาน D ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน D ไปจนถึงตำแหน่ง $(4, 5)_D$ แล้วจึงเดินม้าข้ามกลับมากกระดาน C ที่ตำแหน่ง $(4, 1)_C$

จากนั้นเดินม้าบนกระดาน C ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน C ไปจนถึงตำแหน่ง $(2, 4)_C$ แล้วจึงเดินม้าข้ามกลับมากกระดาน B ที่ตำแหน่ง $(7, 4)_B$

จากนั้นเดินม้าบนกระดาน B ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน B ไปจนถึงตำแหน่ง $(4, 2)_B$ แล้วจึงเดินม้าข้ามกลับมากกระดาน A ที่ตำแหน่ง $(3, 7)_A$

สุดท้ายเดินม้าบนกระดาน A ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน A ไปจนกลับมาตำแหน่งเริ่มต้น ดังรูป 2.9

1 _A	12 _A	27 _A	30 _A	19 _A	14 _A *	17 _A	38 _B	41 _B	36 _B	11 _B	28 _B	1 _B
28 _A	25 _A	2 _A	13 _A	16 _A	31 _A	20 _A	35 _B	10 _B	39 _B	42 _B	25 _B	12 _B
11 _A	42 _A	29 _A	26 _A	3 _A	18 _A	15 _A *	40 _B	37 _B	24 _B	29 _B	2 _B	27 _B
36 _A	39 _A	24 _A	5 _A	8 _A	21 _A	32 _A	9 _B	34 _B	5 _B	26 _B	13 _B	30 _B
41 _A	10 _A	37 _A	34 _A	23 _A	4 _A	7 _A	6 _B	23 _B	8 _B	3 _B	16 _B	19 _B
38 _A	35 _A	40 _A	9 _A	6 _A	33 _A	22 _A	33 _B	4 _B	21 _B	18 _B	31 _B	14 _B
17 _D	20 _D	15 _D	32 _D	7 _D	22 _D		22 _B	7 _B	32 _B	15 _B *	20 _B *	17 _B
14 _D	31 _D	18 _D	21 _D	4 _D	33 _D	22 _C	33 _C	6 _C	9 _C *	40 _C	35 _C *	38 _C
19 _D	16 _D	3 _D	8 _D	23 _D	6 _D	7 _C	4 _C	23 _C	34 _C	37 _C	10 _C	41 _C
30 _D	13 _D	26 _D	5 _D	34 _D *	9 _D	32 _C	21 _C	8 _C	5 _C	24 _C	39 _C	36 _C
27 _D	2 _D	29 _D	24 _D	37 _D	40 _D	15 _C *	18 _C	3 _C	26 _C	29 _C	42 _C	11 _C
12 _D	25 _D	42 _D	39 _D	10 _D	35 _D *	20 _C	31 _C	16 _C	13 _C	2 _C	25 _C	28 _C
1 _D	28 _D	11 _D	36 _D	41 _D	38 _D	17 _C	14 _C *	19 _C	30 _C	27 _C	12 _C	1 _C

รูป 2.9 การเดินของม้าที่เดินเชื่อมระหว่างกระดาน

เมื่อเรานำมาเรียงเขียนแนวการเดินทั้งกระดานใหม่จะได้ดังรูป 2.10

1	12	153	156	145	14	143	18	21	16	33	134	23
154	151	2	13	142	157	146	15	32	19	22	131	34
11	168	155	152	3	144	141	20	17	130	135	24	133
162	165	150	5	8	147	158	31	140	27	132	35	136
167	10	163	160	149	4	7	28	129	30	25	122	125
164	161	166	9	6	159	148	139	26	127	124	137	36
83	86	81	98	73	88		128	29	138	121	126	123
80	97	84	87	70	99	108	119	50	53	42	37	40
85	82	69	74	89	72	51	48	109	120	39	54	43
96	79	92	71	100	75	118	107	52	49	110	41	38
93	68	95	90	61	64	101	104	47	112	115	44	55
78	91	66	63	76	59	106	117	102	57	46	111	114
67	94	77	60	65	62	103	58	105	116	113	56	45

รูป 2.10 การเดินของม้าบนกระดานวงแหวน (13, 13, 1)

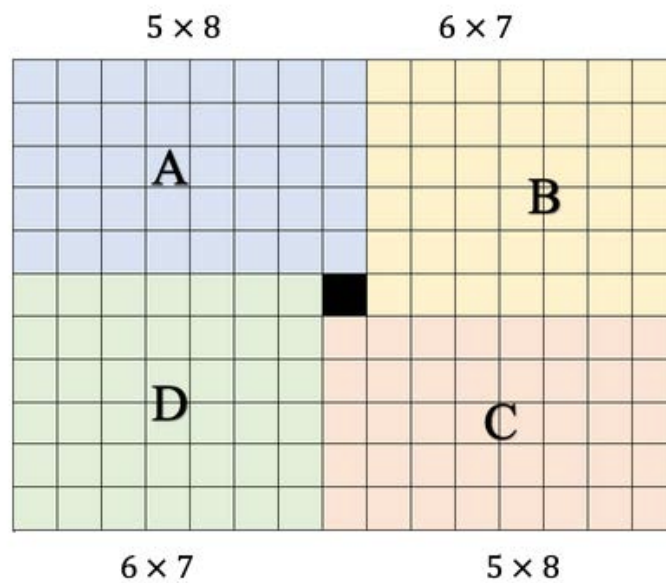
บทที่ 3

การเดินแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวน $(m, n, 1)$ เมื่อ m, n เป็นจำนวนเต็มคี่บางจำนวน

ในบทนี้เราจะศึกษาการเดินแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวน $(m, n, 1)$ เมื่อ m, n เป็นจำนวนเต็มคี่ที่ $m, n \geq 11$ และ $n - m = 4k$ เมื่อ k เป็นจำนวนเต็มบวก

ให้ m, n เป็นจำนวนเต็มคี่ที่ $m, n \geq 11$ และ $n - m = 4k$ เมื่อ k เป็นจำนวนเต็มบวก เราจะสามารถแบ่งกระดานวงแหวน $(m, n, 1)$ หรือในกรณีนี้จะเรียกว่ากระดานวงแหวน $(m, m + 4k, 1)$ ออกเป็นกระดานหมากรุกย่อยขนาด $\frac{m-1}{2} \times \frac{m+4k+1}{2}$ เท่า ๆ กันจำนวน 2 กระดาน และกระดานหมากรุกย่อยขนาด $\frac{m+1}{2} \times \frac{m+4k-1}{2}$ เท่า ๆ กันจำนวน 2 กระดาน ตามแนวเส้นขอบของรูขนาด 1×1 ของกระดานวงแหวน $(m, m + 4k, 1)$ ดังตัวอย่างการแบ่งกระดานวงแหวน $(11, 15, 1)$ ออกเป็น 4 กระดานในรูป 3.1

โดยจะเรียกระดานหมากรุกย่อยตำแหน่งซ้ายบนว่ากระดาน A และเรียกระดานย่อยอันอื่น ๆ ตามทิศทางตามเข็มนาฬิกาว่ากระดาน B, C และ D ตามลำดับ ซึ่งกระดาน A และ C เป็นกระดานหมากรุกย่อยขนาด $\frac{m-1}{2} \times \frac{m+4k+1}{2}$ และกระดาน B และ D เป็นกระดานหมากรุกย่อยขนาด $\frac{m+1}{2} \times \frac{m+4k-1}{2}$

รูป 3.1 แนวการแบ่งกระดานวงแหวน (11,15,1) ออกเป็น 4 กระดาน

เนื่องจาก m เป็นจำนวนเต็มคี่ที่ $m \geq 11$ ดังนั้น $m-1, m+1, m+4k-1$ และ $m+4k+1$ เป็นจำนวนเต็มคู่ และทำให้ $\frac{m-1}{2}, \frac{m+1}{2}, \frac{m+4k-1}{2}$ และ $\frac{m+4k+1}{2}$ เป็นจำนวนเต็ม

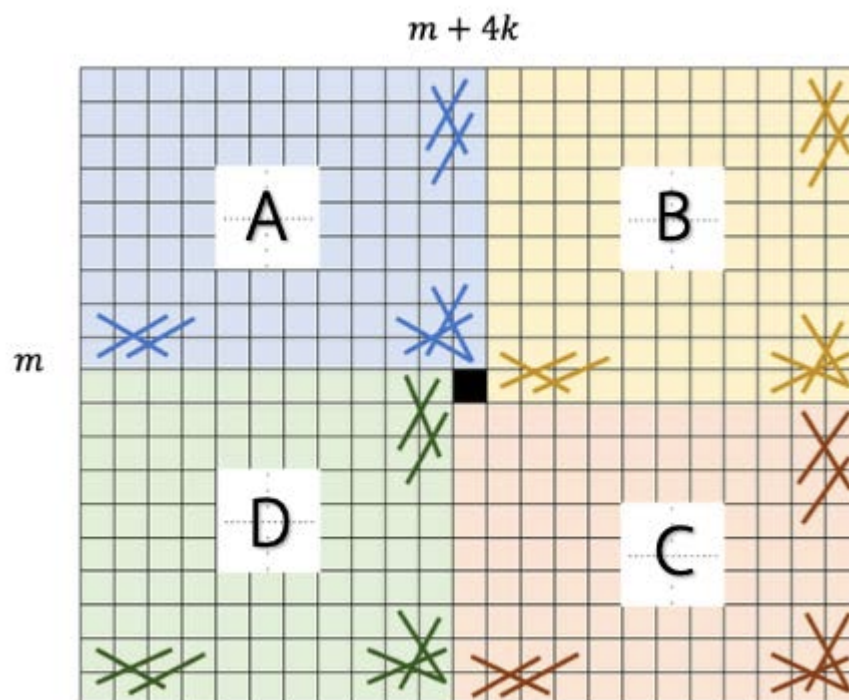
ต่อมาเนื่องจาก $\frac{m+4k+1}{2} - \frac{m-1}{2} = \frac{4k+2}{2} = 2k+1$ เป็นจำนวนเต็มคี่ ดังนั้น $\frac{m+4k+1}{2}$ และ $\frac{m-1}{2}$ เป็นจำนวนเต็มคี่ทั้งคู่ไม่ได้ และเนื่องจาก $\frac{m+4k-1}{2} - \frac{m+1}{2} = \frac{4k-2}{2} = 2k-1$ เป็นจำนวนเต็มคี่ ดังนั้น $\frac{m+4k-1}{2}$ และ $\frac{m+1}{2}$ เป็นจำนวนเต็มคี่ทั้งคู่ไม่ได้

นั่นคือ กระดานหมากรุกขนาด $\frac{m+1}{2} \times \frac{m+4k-1}{2}$ และกระดานหมากรุกขนาด $\frac{m-1}{2} \times \frac{m+4k+1}{2}$ ไม่สอดคล้องกับเงื่อนไข a) ของทฤษฎีบท 1.1

ยิ่งไปกว่านั้นเรายังได้ว่า $\frac{m-1}{2} \geq 5$ และ $\frac{m+1}{2} \geq 6$ นั่นคือ $\frac{m-1}{2}$ และ $\frac{m+1}{2}$ จะไม่เท่ากับ 1 หรือ 2 หรือ 3 หรือ 4 ทำให้กระดานหมากรุกขนาด $\frac{m+1}{2} \times \frac{m+4k-1}{2}$ และ $\frac{m-1}{2} \times \frac{m+4k+1}{2}$ ไม่สอดคล้องกับเงื่อนไข b) และ c) ของทฤษฎีบท 1.1

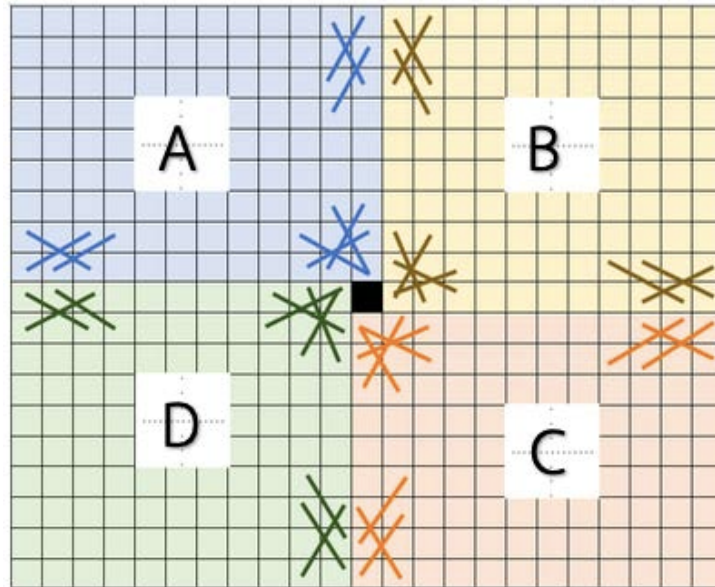
จึงสรุปได้ว่า กระดานหมากรุกย่อยขนาด $\frac{m+1}{2} \times \frac{m+4k-1}{2}$ และกระดานหมากรุกย่อยขนาด $\frac{m-1}{2} \times \frac{m+4k+1}{2}$ เหล่านี้มีการเดินแบบปิดของม้าเสมอ

นอกจากนี้เรายังได้จากทฤษฎีบท 1.2 ว่าบนกระดานย่อย A, B, C และ D จะสามารถหาการเดินทางแบบปิดของม้าที่มีการเดินม้า 1 ครั้งจากตำแหน่งหนึ่งไปยังอีกตำแหน่งหนึ่งเป็นคู่ ๆ จำนวน 10 คู่ ดังรูป 3.2

รูป 3.2 ตำแหน่งสองตำแหน่งทั้งหมด 10 คู่บนกระดาน A, B, C และ D

เราจะพลิกกระดาน B ตามแกนสมมาตรแนวตั้ง หมุนกระดาน C ไป 180° ในทิศตามเข็มนาฬิกา และพลิกกระดาน D ตามแกนสมมาตรแนวอน จะได้ตำแหน่งการเดินทางของม้า 10 คู่บนกระดานย่อยใหม่ที่พลิกหรือหมุนแล้วดังรูป 3.3

รูป 3.3 ตำแหน่งสองตำแหน่งทั้งหมด 10 คู่บนกระดาน A, B, C และ D หลังพลิกหรือหมุน

จากตำแหน่งทั้ง 10 คู่ บนกระดานย่อยทั้งสี่ดังกล่าว เราเลือกใช้ตำแหน่งการเดินทางบนกระดาน A จำนวน 1 คู่ คือ

$$\left(1, \frac{m+4k-1}{2}\right)_A - \left(3, \frac{m+4k+1}{2}\right)_A$$

เราเลือกใช้ตำแหน่งการเดินทางบนกระดาน B จำนวน 2 คู่ คือ

$$(2,1)_B - (4,2)_B \text{ และ } \left(\frac{m-1}{2}, \frac{m+4k-1}{2}\right)_B - \left(\frac{m+1}{2}, \frac{m+4k-5}{2}\right)_B$$

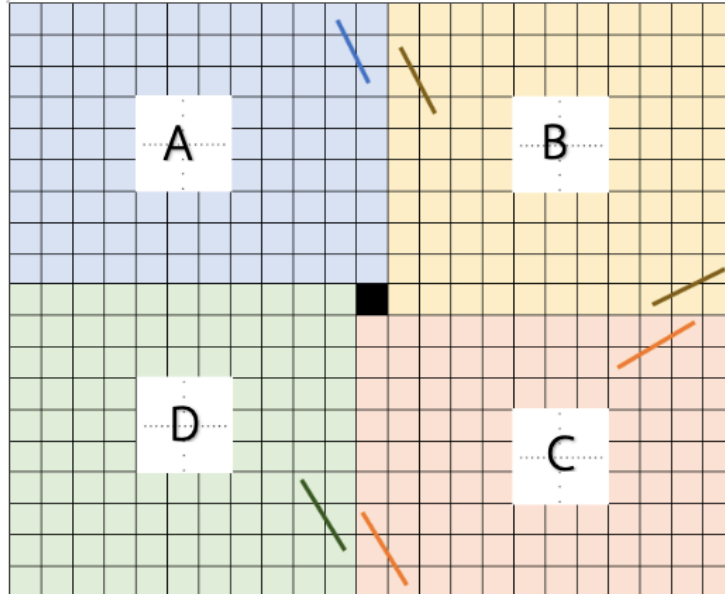
เราเลือกใช้ตำแหน่งการเดินทางบนกระดาน C จำนวน 2 คู่ คือ

$$\left(1, \frac{m-3}{2}\right)_C - \left(2, \frac{m+4k-5}{2}\right)_C \text{ และ } \left(\frac{m-5}{2}, 1\right)_C - \left(\frac{m-1}{2}, 2\right)_C$$

เราเลือกใช้ตำแหน่งการเดินทางบนกระดาน D จำนวน 1 คู่ คือ

$$\left(\frac{m-5}{2}, \frac{m+4k-3}{2}\right)_D - \left(\frac{m-1}{2}, \frac{m+4k-1}{2}\right)_D$$

ตั้งรูป 3.4

รูป 3.4 ตำแหน่งเส้นทางการเดินของม้าที่เลือกบนกระดาน A , B , C และ D

จะเห็นว่าม้าสามารถเดินข้ามกระดานย่อยทั้งสี่ที่แบ่งออกมาได้โดย เดินข้ามระหว่างกระดาน A ไปกระดาน B ด้วยการเดินม้าระหว่างตำแหน่ง 2 คู่ คือ

$$\left(3, \frac{m+4k+1}{2}\right)_A - (4, 2)_B \text{ และ } (2, 1)_B - \left(1, \frac{m+4k-1}{2}\right)_A$$

เดินม้าข้ามระหว่างกระดาน B ไปกระดาน C ด้วยการเดินม้าระหว่างตำแหน่ง 2 คู่ คือ

$$\left(\frac{m+1}{2}, \frac{m+4k-5}{2}\right)_B - \left(2, \frac{m+4k-5}{2}\right)_C \text{ และ } \left(1, \frac{m+4k-1}{2}\right)_C - \left(\frac{m-1}{2}, \frac{m+4k-1}{2}\right)_B$$

และเดินม้าข้ามระหว่างกระดาน C ไปกระดาน D ด้วยการเดินม้าระหว่างตำแหน่ง 2 คู่ คือ

$$\left(\frac{m-1}{2}, 2\right)_C - \left(\frac{m-1}{2}, \frac{m+4k-1}{2}\right)_D \text{ และ } \left(\frac{m-5}{2}, \frac{m+4k-3}{2}\right)_D - \left(\frac{m-5}{2}, 1\right)_C$$

ดังนั้นจะได้ว่าการเดินแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวน $(m, m + 4k, 1)$ ทำได้โดย ยกเลิกการเดินผ่านตำแหน่งทั้ง 2 คู่ บนกระดาน B และ กระดาน C และ ยกเลิกการเดินผ่านตำแหน่ง 1 คู่ คือ

$$\left(1, \frac{m+4k-1}{2}\right)_A - \left(3, \frac{m+4k+1}{2}\right)_A \text{ บนกระดาน } A$$

และยกเลิกการเดินผ่านตำแหน่ง 1 คู่ คือ

$$\left(\frac{m-5}{2}, \frac{m+4k-3}{2}\right)_D - \left(\frac{m-1}{2}, \frac{m+4k-1}{2}\right)_D \text{ บนกระดาน } D$$

แล้วเริ่มการเดินม้าจากตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งบนกระดาน A ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน A

ไปจนถึงตำแหน่ง $\left(3, \frac{m+4k+1}{2}\right)_A$ แล้วเดินม้าข้ามไปกระดาน B ที่ตำแหน่ง $(4, 2)_B$

จากนั้นเดินม้าบนกระดาน B ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน B ไปจนถึงตำแหน่ง $\left(\frac{m+1}{2}, \frac{m+4k-5}{2}\right)_B$ แล้วเดินม้าข้ามไปกระดาน C ที่ตำแหน่ง $\left(2, \frac{m+4k-5}{2}\right)_C$

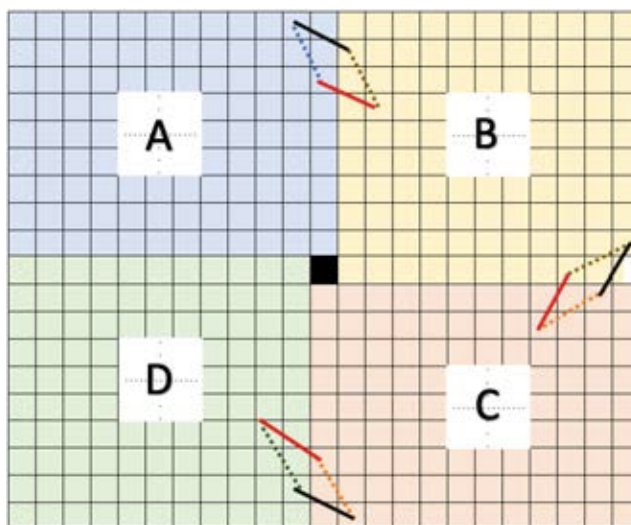
จากนั้นเดินม้าบนกระดาน C ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน C ไปจนถึงตำแหน่ง $\left(\frac{m-1}{2}, 2\right)_C$ แล้วเดินม้าข้ามไปกระดาน D ที่ตำแหน่ง $\left(\frac{m-1}{2}, \frac{m+4k-1}{2}\right)_D$

จากนั้นเดินม้าบนกระดาน D ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน D ไปจนถึงตำแหน่ง $\left(\frac{m-5}{2}, \frac{m+4k-3}{2}\right)_D$ แล้วจึงเดินม้าข้ามกลับมาระดาน C ที่ตำแหน่ง $\left(\frac{m-5}{2}, 1\right)_C$

จากนั้นเดินม้าบนกระดาน C ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน C ไปจนถึงตำแหน่ง $\left(1, \frac{m+4k-1}{2}\right)_C$ แล้วจึงเดินม้าข้ามกลับมาระดาน B ที่ตำแหน่ง $\left(\frac{m-1}{2}, \frac{m+4k-1}{2}\right)_B$

จากนั้นเดินม้าบนกระดาน B ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน B ไปจนถึงตำแหน่ง $(2, 1)_B$ แล้วจึงเดินม้าข้ามกลับมาระดาน A ที่ตำแหน่ง $\left(1, \frac{m+4k-1}{2}\right)_A$

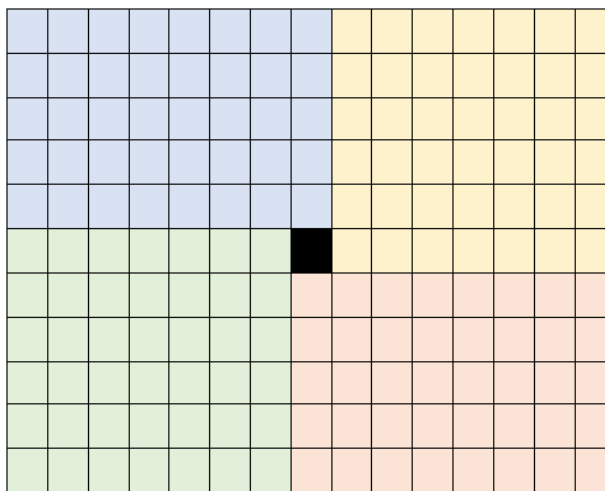
สุดท้ายเดินม้าบนกระดาน A ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน A ไปจนกลับมาตำแหน่งเริ่มต้น ดังรูป 3.5

รูป 3.5 การเดินของม้าที่เดินเชื่อมระหว่างกระดาน

ตัวอย่าง 3.1 การเดินแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวน $(11, 15, 1)$ นั่นคือ $m = 11, k = 1$

แบ่งกระดานวงแหวน $(11, 15, 1)$ เป็น 4 กระดาน เป็นกระดานย่อยขนาด 5×8 จำนวน 2 กระดาน และกระดานย่อยขนาด 6×7 จำนวน 2 กระดาน ดังรูป 3.6

รูป 3.6 แนวการแบ่งกระดานวงแหวน $(11, 15, 1)$

จะสามารถหาเส้นทางเดินม้าแบบปิดในแต่ละกระดานย่อย ๆ 4 กระดาน ได้ดังรูป

1 _A	6 _A	27 _A	22 _A	29 _A	34 _A	11 _A	16 _A	1 _B	8 _B	19 _B	34 _B	3 _B	10 _B	17 _B
26 _A	21 _A	2 _A	7 _A	12 _A	17 _A	30 _A	35 _A	20 _B	35 _B	2 _B	9 _B	18 _B	33 _B	4 _B
5 _A	40 _A	23 _A	28 _A	33 _A	8 _A	15 _A	10 _A	7 _B	42 _B	27 _B	36 _B	5 _B	16 _B	11 _B
20 _A	25 _A	38 _A	3 _A	18 _A	13 _A	36 _A	31 _A	28 _B	21 _B	6 _B	15 _B	26 _B	37 _B	32 _B
39 _A	4 _A	19 _A	24 _A	37 _A	32 _A	9 _A	14 _A	41 _B	14 _B	23 _B	30 _B	39 _B	12 _B	25 _B
38 _D	31 _D	24 _D	13 _D	40 _D	29 _D	22 _D		22 _B	29 _B	40 _B	13 _B	24 _B	31 _B	38 _B
25 _D	12 _D	39 _D	30 _D	23 _D	14 _D	41 _D	14 _C	9 _C	32 _C	37 _C	24 _C	19 _C	4 _C	39 _C
32 _D	37 _D	26 _D	15 _D	6 _D	21 _D	28 _D	31 _C	36 _C	13 _C	18 _C	3 _C	38 _C	25 _C	20 _C
11 _D	16 _D	5 _D	36 _D	27 _D	42 _D	7 _D	10 _C	15 _C	8 _C	33 _C	28 _C	23 _C	40 _C	5 _C
4 _D	33 _D	18 _D	9 _D	2 _D	35 _D	20 _D	35 _C	30 _C	17 _C	12 _C	7 _C	2 _C	21 _C	26 _C
17 _D	10 _D	3 _D	34 _D	19 _D	8 _D	1 _D	16 _C	11 _C	34 _C	29 _C	22 _C	27 _C	6 _C	1 _C

ยกเลิกการเดินผ่านตำแหน่งทั้ง 2 คู่ บนกระดาน B และ กระดาน C และ ยกเลิกการเดินผ่านตำแหน่ง 1 คู่ คือ

$$(1, 7)_A - (3, 8)_A \text{ บนกระดาน } A$$

และยกเลิกการเดินผ่านตำแหน่ง 1 คู่ คือ

$$(3, 6)_D - (5, 7)_D \text{ บนกระดาน } D$$

แล้วเริ่มการเดินม้าจากตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งบนกระดาน A ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน A ไปจนถึงตำแหน่ง $(3, 8)_A$ แล้วเดินม้าข้ามไปกระดาน B ที่ตำแหน่ง $(4, 2)_B$

จากนั้นเดินม้าบนกระดาน B ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน B ไปจนถึงตำแหน่ง $(6, 5)_B$ แล้วเดินม้าข้ามไปกระดาน C ที่ตำแหน่ง $(2, 5)_C$

จากนั้นเดินม้าบนกระดาน C ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน C ไปจนถึงตำแหน่ง $(5, 2)_C$ แล้วเดินม้าข้ามไปกระดาน D ที่ตำแหน่ง $(5, 7)_D$

จากนั้นเดินม้าบนกระดาน D ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน D ไปจนถึงตำแหน่ง $(3, 6)_D$ แล้วจึงเดินม้าข้ามกลับมากกระดาน C ที่ตำแหน่ง $(3, 1)_C$

จากนั้นเดินม้าบนกระดาน C ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน C ไปจนถึงตำแหน่ง $(1, 7)_C$ แล้วจึงเดินม้าข้ามกลับมากกระดาน B ที่ตำแหน่ง $(5, 7)_B$

จากนั้นเดินม้าบนกระดาน B ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน B ไปจนถึงตำแหน่ง $(2,1)_B$ แล้วจึงเดินม้าข้ามกลับมากระดาน A ที่ตำแหน่ง $(1,7)_A$

สุดท้ายเดินม้าบนกระดาน A ด้วยเส้นทางการเดินแบบปิดของม้าบนกระดาน A ไปจนกลับมาตำแหน่ง เริ่มต้น ดังรูป 3.7

1 _A	6 _A	27 _A	22 _A	29 _A	34 _A	11 _A	16 _A	1 _B	8 _B	19 _B	34 _B	3 _B	10 _B	17 _B
26 _A	21 _A	2 _A	7 _A	12 _A	17 _A	30 _A	35 _A	20 _B	35 _B	2 _B	9 _B	18 _B	33 _B	4 _B
5 _A	40 _A	23 _A	28 _A	33 _A	8 _A	15 _A	10 _B	7 _B	42 _B	27 _B	36 _B	5 _B	16 _B	11 _B
20 _A	25 _A	38 _A	3 _A	18 _A	13 _A	36 _A	31 _A	28 _B	21 _B	6 _B	15 _B	26 _B	37 _B	32 _B
39 _A	4 _A	19 _A	24 _A	37 _A	32 _A	9 _A	14 _A	41 _B	14 _B	23 _B	30 _B	39 _B	12 _B	25 _B
38 _D	31 _D	24 _D	13 _D	40 _D	29 _D	22 _D	22 _B	29 _B	40 _B	13 _B	24 _B	31 _B	38 _B	
25 _D	12 _D	39 _D	30 _D	23 _D	14 _D	41 _D	14 _C	9 _C	32 _C	37 _C	24 _C	19 _C	4 _C	39 _C
32 _D	37 _D	26 _D	15 _D	6 _D	21 _B	28 _D	31 _C	36 _C	13 _C	18 _C	3 _C	38 _C	25 _C	20 _C
11 _D	16 _D	5 _D	36 _D	27 _D	42 _D	7 _D	10 _C	15 _C	8 _C	33 _C	28 _C	23 _C	40 _C	5 _C
4 _D	33 _D	18 _D	9 _D	2 _D	35 _D	20 _C	35 _C	30 _C	17 _C	12 _C	7 _C	2 _C	21 _C	26 _C
17 _D	10 _D	3 _D	34 _D	19 _D	8 _D	1 _D	16 _C	11 _C	34 _C	29 _C	22 _C	27 _C	6 _C	1 _C

รูป 3.7 การเดินของม้าที่เดินเชื่อมระหว่างกระดาน

เมื่อเรานำมาเรียงเขียนแนวการเดินทางทั้งกระดานใหม่จะได้ดังรูป 3.8

1	6	151	146	153	158	135	140	115	122	133	106	117	124	131
150	145	2	7	136	141	154	159	134	107	116	123	132	105	118
5	164	147	152	157	8	139	10	121	114	99	108	119	130	125
144	149	162	3	142	137	160	155	100	11	120	129	98	109	104
163	4	143	148	161	156	9	138	113	128	13	102	111	126	97
72	79	86	55	70	81	88	12	101	112	127	14	103	110	
85	56	71	80	87	54	69	44	91	26	21	34	39	96	19
78	73	84	53	62	89	82	27	22	45	40	15	20	33	38
57	52	63	74	83	68	61	90	43	92	25	30	35	18	95
64	77	50	59	66	75	48	23	28	41	46	93	16	37	32
51	58	65	76	49	60	67	42	47	24	29	36	31	94	17

รูป 3.8 การเดินแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวน $(11,15,1)$

บทที่ 4

ข้อสรุปและข้อเสนอแนะ

4.1 ข้อสรุป

โครงการฉบับนี้พิจารณาการเดินทางแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวน $(m, n, 1)$ เมื่อ m, n ที่เป็นจำนวนเต็มคี่บางจำนวน โดยสามารถหาเงื่อนไขที่รับประกันการมีอยู่ของการเดินทางแบบปิดของม้าบนกระดานวงแหวนได้ดังต่อไปนี้

กระดานวงแหวน $(m, n, 1)$ $m, n \geq 3$	การมีอยู่ของการเดินทางแบบปิดของม้า
$m = n$ และ n เป็นจำนวนเต็มคี่ที่ไม่เท่ากับ 5	มีการเดินทางแบบปิดของม้า
$n = 5$	ไม่มีการเดินทางแบบปิดของม้า
$n = m + 4k,$ $m \geq 11$ และ k เป็นจำนวนเต็มบวก	มีการเดินทางแบบปิดของม้า

4.2 ข้อเสนอแนะ

โครงการฉบับนี้สามารถศึกษาต่อไปได้ โดยสามารถหาเงื่อนไขการมีอยู่ของการเดินทางม้าแบบปิดบนกระดานวงแหวนแบบอื่น ๆ ได้อีก เช่น ขนาดของรูปเป็น $r \times r$ เมื่อ $r \geq 2$ และ กระดานวงแหวน $(m, n, 1)$ กรณีที่ $m \neq n$ ในรูปแบบอื่น ๆ อีก เช่น กรณีที่ 4 หาร $n - m$ ไม่ลงตัว

เอกสารอ้างอิง

- [1] G.L. Chia and S.-H. Ong (2005). Generalized knight's tours on rectangular chessboards, *Discrete Applied Mathematics*, 150.
- [2] A.L. Schwenk (1991). Rectangular chessboards have a knight's tour, *Math. Magazine*, 64, 325-332.
- [3] H.R. Wiitala (1996). The knight's tour problem on boards with holes, *Research Experiences for Undergraduates Proceedings*, 132-151.

ภาคผนวก

แบบเสนอหัวข้อโครงการ รายวิชา 2301399 Project Proposal ปีการศึกษา 2561

ชื่อโครงการ (ภาษาไทย)	การเดินทางของม้าบนกระดานที่มีรูบางกระดาน
ชื่อโครงการ (ภาษาอังกฤษ)	Knight's tour on some annulus board
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รติพันธ์ บุญเคลือบ
ผู้ดำเนินการ	นางสาว ปัญญาพร ทรัพย์วรฤทธิ เลขประจำตัวนิสิต 5833531523 สาขาวิชา คณิตศาสตร์ ภาควิชาคณิตศาสตร์และวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หลักการและเหตุผล

การเดินทางของม้าบนกระดานหมากรุกเป็นเรื่องที่น่าสนใจในทางคณิตศาสตร์ โดยม้าจะเดินไปในแนวนอนหรือแนวตั้งจำนวนสองช่องแล้วหมุนในระนาบเดียวกัน 90 องศา กับแนวเดิมและเดินต่อไปอีกหนึ่งช่อง สำหรับกระดานหมากรุกขนาด $m \times n$ ถ้าแทนแต่ละช่องของหมากรุกด้วยตำแหน่ง (i, j) ม้าที่อยู่ในตำแหน่ง (i, j) จะสามารถเดินไปได้อย่างมาก 8 ตำแหน่ง โดยไปอยู่ในตำแหน่ง $(i \pm 1, j \pm 2)$ หรือ $(i \pm 2, j \pm 1)$ การเดินทางของม้าแบบปิด คือ การเดินทางของม้าโดยที่เดินไปทุกๆ ช่องของกระดานหมากรุกขนาด $m \times n$ เพียงหนึ่งครั้ง แล้วจบการเดินทางด้วยตำแหน่งเริ่มต้น

ในปี ค.ศ. 1991 Schwenk ได้พิสูจน์เงื่อนไขที่จำเป็นและเพียงพอสำหรับการมีอยู่ของการเดินทางของม้าแบบปิดบนกระดานหมากรุกขนาด $m \times n$ ดังนี้

ทฤษฎีบท 1.1 (Schwenk) บนกระดานหมากรุกขนาด $m \times n$ โดยที่ $m \leq n$ จะมีการเดินทางของม้าแบบปิดได้ ยกเว้นถ้าเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้เป็นอย่างจริง

- a) m และ n เป็นจำนวนคี่ทั้งคู่ หรือ
- b) $m = 1$ หรือ 2 หรือ 4 หรือ
- c) $m = 3$ และ $n = 4$ หรือ 6 หรือ 8

นอกจากนี้ในบางครั้งแทนที่จะหาการเดินของม้าแบบปิดบนกระดานหมากรุกขนาด $m \times n$ เรายังสามารถหาการเดินของม้าแบบเปิดบนกระดานหมากรุกขนาด $m \times n$ ได้อีกด้วย การเดินของม้าแบบเปิด คือการเดินของม้าที่เดินไปในทุกๆ ช่องของกระดานหมากรุกขนาด $m \times n$ เพียงครั้งเดียว แต่จุดเริ่มต้นของม้าอยู่คนละตำแหน่งกับจุดสิ้นสุดของการเดินม้า ในปี ค.ศ. 2005 Chia และ Ong ได้คิดและเผยแพร่บทพิสูจน์เงื่อนไขที่จำเป็นและเพียงพอสำหรับการมีอยู่ของการเดินของม้าแบบเปิดบนกระดานหมากรุกขนาด $m \times n$ ดังนี้

ทฤษฎีบท 1.2 (Chia และ Ong) บนกระดานหมากรุกขนาด $m \times n$ โดยที่ $m \leq n$ จะมีการเดินของม้าแบบเปิดได้เสมอ ยกเว้นกรณีใดกรณีหนึ่งต่อไปนี้เป็นจริง

- a) $m = 1$ หรือ 2 หรือ
- b) $m = 3$ และ $n = 3$ หรือ 5 หรือ 6 หรือ
- c) $m = 4$ และ $n = 4$

นักวิจัยหลายคนหันไปให้ความสนใจกับการเดินของม้าบนกระดานวงแหวน (m, n, r) กล่าวคือ การเดินของม้าบนกระดานหมากรุกขนาด $m \times n$ ซึ่ง $m, n \geq 3$, $r \geq 1$ และ $m, n \geq 2r$ โดยที่ส่วนตรงกลางกระดานขนาด $r \times r$ ขาดหายไป

ในโครงการฉบับนี้จะศึกษาเงื่อนไขเกี่ยวกับการมีอยู่ของการเดินของม้าแบบปิดบนกระดานวงแหวน $(m, n, 1)$ เมื่อ m และ n เป็นจำนวนคี่บางจำนวน

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาเงื่อนไขการมีอยู่ของการเดินของม้าแบบปิดบนกระดานวงแหวน $(m, n, 1)$ เมื่อ m และ n เป็นจำนวนคี่บางจำนวน

<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการเดินของม้าบนกระดานวงแหวนหลากหลายขนาด - ศึกษารูปแบบและเทคนิคการเดินของม้าบนกระดานวงแหวนหลากหลายขนาด - หาขนาดกระดานวงแหวนที่มีการเดินของม้าแบบปิด และรูปแบบการเดินของม้าบนกระดาน 								
3. เขียนรายงานและนำเสนอโครงการงาน								

อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้

Microsoft Word

Microsoft Powerpoint

กระดาษ A4

สมุดตาราง

แฟลชไดร์ฟ

และเครื่องพิมพ์ cannon

งบประมาณ

1) สมุดแบบตาราง	500	บาท
2) กระดาษ A4	1500	บาท
3) อุปกรณ์จัดเก็บข้อมูล	500	บาท
4) หมึกพิมพ์	1500	บาท
5) ค่าถ่ายเอกสาร	1000	บาท

เอกสารอ้างอิง

A.L. Schwenk (1991). Rectangular chessboards have a knight's tour, Math. Magazine, 64, 325-332.

G.L. Chia and S-H Ong, Generalized knight's tours on rectangular chessboards, Discrete Applied Mathematics, 150 (2005).

ประวัติผู้เขียน

นางสาว ปัญญาพร ทรัพย์วรฤทธิ

ID 5833531523

สาขา คณิตศาสตร์

ภาควิชา คณิตศาสตร์และ

วิทยาการคอมพิวเตอร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย